

การพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างทักษะอาชีพใน
ท้องถิ่น เรื่องการพัฒนาไข่เค็มและกระเทียมดอง โรงเรียนบ้านเวียงแหง สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

Community-Based Learning Curricular Development to Enhance the
Local Career Skills on the Development of Salted Egg and Pickled
Garlic Product at Ban Wiang Haeng School under The Chiang Mai
Elementary Educational Service Area Office 3

ชญญณ์ จงสุข

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่

E-mail: thering53@gmail.com

ประกอบ สารวรรณ

อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่

E-mail: prakobsa12345@gmail.com

ปรีชาชาญ อินทรชิต

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่

E-mail: preechachan@northcm.ac.th

Chanyanat Jongsook

Student, Master of Educational Program in Educational Administration,

North - Chiang Mai University

Prakob Sarawan

Lecturer, Master of Educational Program in Educational Administration,

North - Chiang Mai University

Preechachan Intarachit

External expert, Master of Education Program in Educational Administration,

North-Chiang Mai University

รับเข้า : 24 กุมภาพันธ์ 2566 แก้ไข : 21 มีนาคม 2566 ตอบรับ : 22 มีนาคม 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร การสร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร การทดลองใช้ และประเมินผลการใช้หลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่นเรื่องการพัฒนาไข่เค็มและกระเทียมดอง โรงเรียนบ้านเวียงแขงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/2 ผู้ปกครองนักเรียน ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน 50 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสำรวจความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร แบบประเมินความเหมาะสมความสอดคล้ององค์ประกอบของหลักสูตร จำนวน 3 แผนการจัดการเรียนรู้และแบบประเมินความพึงพอใจในการใช้หลักสูตร วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรของผู้ปกครองนักเรียน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/2 และครูภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมาก โครงสร้างของหลักสูตรประกอบด้วย จุดหมายของหลักสูตร โครงสร้างของเนื้อ/เวลาเรียน มาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สารการเรียนรู้ แนวการจัดการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล การสร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร ด้านความเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก และด้านความสอดคล้องของหลักสูตรทุกประเด็นมีความสอดคล้องกัน ผลการทดลองใช้หลักสูตร พบว่า ด้านทักษะการปฏิบัติงาน ด้านผลงานทักษะอาชีพและด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดีเยี่ยมทุกด้าน ผลการประเมินความพึงพอใจในการใช้หลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : หลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน , ทักษะอาชีพ , ไข่เค็มและกระเทียมดอง

ABSTRACT

This research aimed to explore the need to create, monitor, test and evaluate the use of community-based learning management courses to enhance the local career skills on the development of salted eggs and pickled garlic at Ban Wiang Haeng School under the Chiang Mai Primary Educational Service Area Office 3. The population consisted of 50 Pratom Suksa 2 / 2 students, parents, administrators, teachers, educational personnel, the school committees, and local wisdom teachers. The tools used were curriculum development needs surveys, appropriateness assessments, curriculum composition consistency assessments, learning management plans, and curriculum

satisfaction assessments. The data were analyzed by statistical methods of arithmetic means, standard deviations, and content analysis.

The results showed that the curriculum development needs of parents, Prathom Suksa 2/2 students, local wisdom teachers, administrators, teachers, educational personnel and the school committees were at a high level. The structure of the curriculum consisted of the curriculum destination, content structure/study time, learning standards, expected learning outcomes, learning subjects, learning management practices, course descriptions, media/learning resources, evaluation and measurement, quality assessment, curriculum appropriateness, the overall average was at a high level. The consistency of the curriculum, all issues were consistent. The results of the curriculum trial showed that the performance skills, career skills, and academic achievement were at an excellent level. The overall curriculum satisfaction assessment was at a high level.

Keywords: Community-Based Learning Management Curriculum, career skills, salted eggs and pickled garlic

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2652 มาตรา 7 ระบุว่า ในกระบวนการเรียนรู้ ต้องปลูกฝังจิตสำนึกให้ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ไม่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง มาตรา 23 การจัดการศึกษา ส่งเสริมให้ผู้เรียน มีความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย การประยุกต์ภูมิปัญญา ทักษะในการประกอบอาชีพและดำรงชีวิตอย่างมีความสุข มาตรา 27 ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่จัดทำสารของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชน สังคมและประเทศชาติ และมาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริม ความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษา อบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล

ข่าวสารและรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนา ชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งวิธีการสนับสนุนให้การแลกเปลี่ยน ประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551: 3-8)

การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้อาชีพและเทคโนโลยี ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ เกี่ยวกับงานอาชีพและเทคโนโลยี มีทักษะในการทำงาน ทักษะการจัดการ สามารถนำเทคโนโลยี สารสนเทศและเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้ในการทำงานอย่างถูกต้อง เหมาะสม คำนึงและมีคุณธรรม สร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือวิธีการใหม่ สามารถทำงานเป็นหมู่คณะ มีนิสัยรักการทำงาน เห็นคุณค่า และมีเจตคติที่ดีต่องาน ตลอดจนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่เป็นพื้นฐาน ได้แก่ ความขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัดและอดทน อันจะนำการเรียนรู้สามารถช่วยเหลือตนเองพึ่งตนเองได้ เพราะเศรษฐกิจพอเพียง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างความร่วมมือและแข่งขัน ระดับสากลในของสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551: 3-8)

จากการศึกษาสภาพชุมชนบ้านเวียงแหง พบว่าอำเภอเวียงแหงจึงเปรียบเสมือนศูนย์รวมของผู้คนหลายกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มที่ตั้งถิ่นฐานกระจายอยู่บริเวณที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำแดง และบริเวณทิวเขาสูง ซึ่งในปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีเข้ามามีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของคนในพื้นที่สูงแห่งนี้เช่นเดียวกับพื้นที่ทั่วไป คนรุ่นใหม่ไม่สนใจสืบสานทักษะอาชีพของชุมชน หากเวลาเนิ่นนานไปภูมิปัญญาและวัฒนธรรมดั้งเดิมเหล่านี้จะถูกครอบงำโดยวัฒนธรรมต่างถิ่น ไม่หลงเหลืออัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของชาติพันธุ์ให้เป็นที่ภาคภูมิใจอีกต่อไป สมควรได้รับสืบทอดทักษะอาชีพของชุมชนท้องถิ่นที่มีอยู่ให้เยาวชนคนรุ่นหลังทราบและเกิดความภาคภูมิใจในบรรพบุรุษและถิ่นกำเนิดของตนและร่วมกันสืบสานให้คงอยู่สืบไป

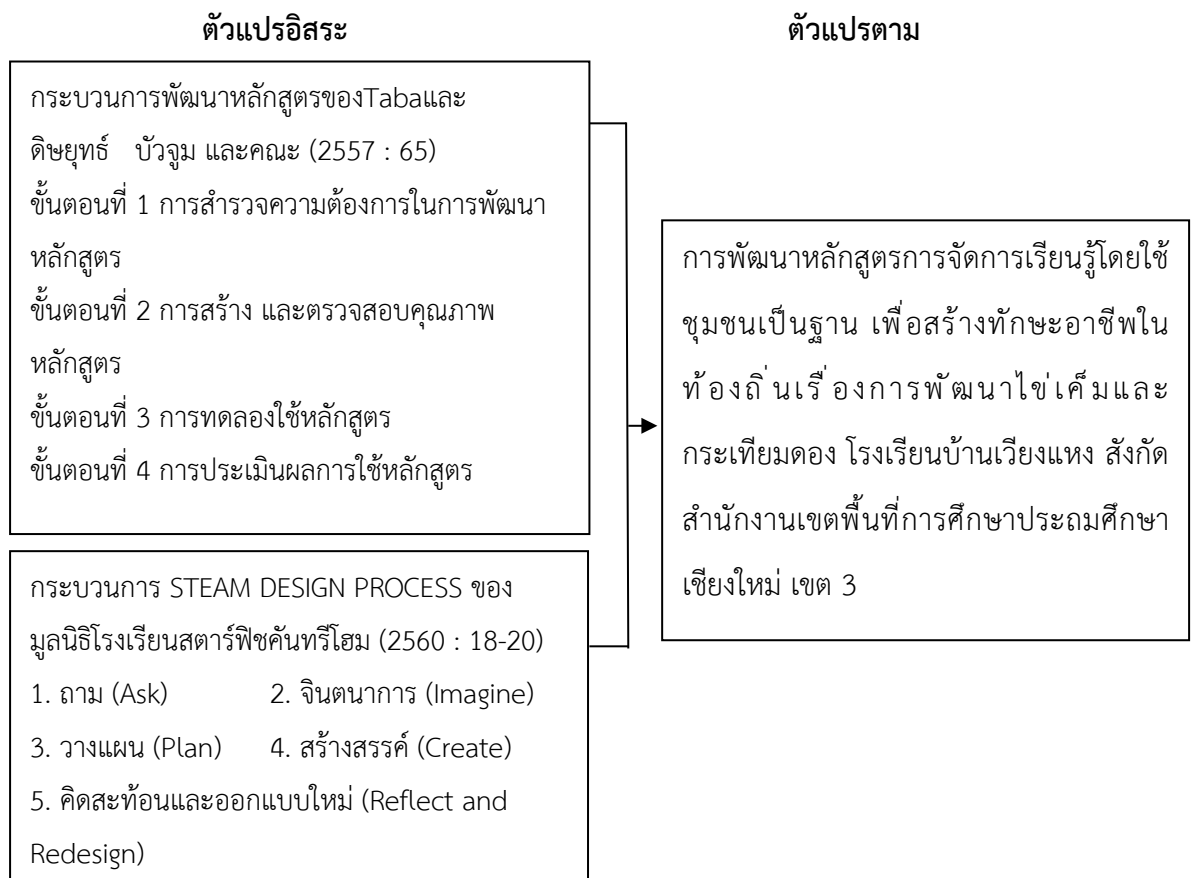
หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านเวียงแหง กำหนดขึ้นโดยสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นเป็นไปตามเป้าหมายการศึกษา กล่าวคือ การดำเนินจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น มีข้อสรุปจากการประเมินคุณภาพภายนอกโดยสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ซึ่งเข้าประเมินโรงเรียน เมื่อวันที่ 7 - 9 เดือนมกราคม พ.ศ. 2563 ซึ่งมีข้อเสนอแนะ ไว้ว่าในชุมชนบ้านเวียงแหงมีจุดเด่นหลายประการ โดยเฉพาะภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้หลากหลายสามารถนำมาพัฒนาใช้ในการจัดการเรียนการสอน สรรหาภูมิปัญญาท้องถิ่น จัดทำเป็นหลักสูตรท้องถิ่นจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เรียนรู้ ตามหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนบ้านเวียงแหงสามารถจัดการศึกษา เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชน โดยศักยภาพของชุมชนที่มีอยู่แบ่งปันช่วยเหลือจัดการศึกษาให้นักเรียน เรียนรู้สิ่งต่างๆ ใกล้ตัวชุมชนที่อาศัยอยู่ โดยการที่ชุมชนนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยเฉพาะให้ได้เรียนรู้เกี่ยวกับทักษะอาชีพของชุมชนท้องถิ่นตนเอง ทำให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจท้องถิ่น ความความผูกพันและความภาคภูมิใจ ในท้องถิ่น (แผนปฏิบัติการของโรงเรียน

บ้านเวียงแหง พ.ศ.2565: 20) จากเหตุผลและความจำเป็นข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะทำวิจัย เรื่องการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่น เรื่อง การพัฒนาไข่เค็มและกระเทียมดอง โรงเรียนบ้านเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 3 เพื่อให้นักเรียนมีความรู้และทักษะอาชีพ เกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญ ของ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่มีอยู่และร่วมกันสืบทอดให้กับคนรุ่นหลัง รวมทั้งมีความภาคภูมิใจในบรรพบุรุษและ ถิ่นกำเนิดของตน และร่วมกันพัฒนาให้เป็นที่รู้จักต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่น เรื่องการพัฒนาไข่เค็มและกระเทียมดอง โรงเรียนบ้านเวียงแหง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3
2. เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อ สร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่น เรื่องการพัฒนาไข่เค็มและกระเทียมดอง โรงเรียนบ้านเวียงแหง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3
3. เพื่อทดลองใช้หลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างทักษะอาชีพใน ท้องถิ่น เรื่องการพัฒนาไข่เค็มและกระเทียมดอง โรงเรียนบ้านเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3
4. เพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างทักษะ อาชีพในท้องถิ่น เรื่องการพัฒนาไข่เค็มและกระเทียมดอง โรงเรียนบ้านเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนบ้านเวียงแหง ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1 ห้อง รวม 20 คน ผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 3 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 20 คน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 5 คน และครูภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน 2 คน จำนวนรวมทั้งหมด 50 คน

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสำรวจความต้องการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่นเรื่องการพัฒนาไข่เค็มและกระเทียมดอง ประกอบด้วย ผู้บริหารและครูผู้สอนจำนวน 3 คน นักเรียนชั้นประถมปีที่ 2/2 จำนวน 20 คน ผู้ปกครอง 20 คน กรรมการสถานศึกษาจำนวน 5 คนและครูภูมิปัญญาท้องถิ่นจำนวน 2 คน

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการประเมินความเหมาะสม ความสอดคล้องของหลักสูตรฯ ประกอบด้วย อาจารย์ในมหาวิทยาลัย 2 คน ศิษยานิเทศก์ 2 คน ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการประเมินความพึงพอใจในการใช้หลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่นเรื่องการพัฒนาไข่เค็มและกระเทียมดอง โรงเรียนบ้านเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ประกอบด้วย ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น 2 คน ผู้ปกครอง 20 คน และนักเรียน 20 จำนวนรวมทั้งหมด 42 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ประกอบด้วย

แบบสำรวจความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ท (Likert) โดยนำผลการวิเคราะห์ทางสถิติมาแปลผล ตามเกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2556: 121) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 แปลความหมายว่า มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 แปลความหมายว่า มีความเหมาะสมระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 แปลความหมายว่า มีความเหมาะสมระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 แปลความหมายว่า มีความเหมาะสมระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 แปลความหมายว่า มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

แบบประเมินความสอดคล้ององค์ประกอบหลักสูตร ด้วยเทคนิค IOC (Index of Item-objective Congruence) โดยพิจารณาจากค่า IOC ที่มากกว่า 0.5 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2554 : 97) โดยมีการกำหนดคะแนนที่ผู้เชี่ยวชาญให้ ดังนี้

+ 1 หมายถึง คำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือนิยามปฏิบัติการ

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือนิยามปฏิบัติการ

- 1 หมายถึง คำถามไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือนิยามปฏิบัติการ

แบบประเมินความเหมาะสมความสอดคล้ององค์ประกอบของหลักสูตร เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ท (Likert) โดยนำผลการวิเคราะห์ทางสถิติมาแปลผล ตามเกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2556: 121) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 แปลความหมายว่า มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 แปลความหมายว่า มีความเหมาะสมระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 แปลความหมายว่า มีความเหมาะสมระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 แปลความหมายว่า มีความเหมาะสมระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 แปลความหมายว่า มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

แบบประเมินความพึงพอใจในการใช้หลักสูตร เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) โดยนำผลการวิเคราะห์ทางสถิติมาแปลผล ตามเกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2556: 121) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	แปลความหมายว่า	มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	แปลความหมายว่า	มีความเหมาะสมระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	แปลความหมายว่า	มีความเหมาะสมระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	แปลความหมายว่า	มีความเหมาะสมระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	แปลความหมายว่า	มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้

ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรผู้วิจัยได้ดำเนินการสอบถามความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรของนักเรียน

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่น เรื่องการพัฒนาไข่เค็มและกระเทียมดอง โรงเรียนบ้านเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ของนักเรียน

ที่	ประเด็นความต้องการ	ระดับความต้องการ		
		μ	σ	แปลผล
	ด้านจุดหมายของหลักสูตร			
1	นักเรียนต้องการสืบทอดงานอาชีพไข่เค็มและกระเทียมดอง โรงเรียนบ้านเวียงแหง	4.35	0.73	มาก
2	นักเรียนต้องการให้โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนอาชีพไข่เค็มและกระเทียมดอง เพื่อให้นักเรียนเกิดความภูมิใจในถิ่นกำเนิดของตนเอง	4.50	0.50	มาก

ที่	ประเด็นความต้องการ	ระดับความต้องการ		
		μ	σ	แปลผล
3	นักเรียนต้องการให้โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้อาชีพ ไข่เค็มและกระเทียมดอง เพื่อส่งเสริมการมีนิสัยรักการทำงาน	4.75	0.43	มากที่สุด
4	นักเรียนต้องการเรียนทำไข่เค็มและกระเทียมดอง เพื่อเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ	3.85	0.79	มาก
5	นักเรียนต้องการมีความรู้เรื่องอาชีพไข่เค็มและกระเทียมดอง	4.70	0.64	มากที่สุด
6	นักเรียนต้องการมีทักษะการทำไข่เค็มและกระเทียมดอง	4.30	0.64	มาก
7	นักเรียนต้องการมีผลงานไข่เค็มและกระเทียมดอง ตามหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่นเรื่องอาชีพไข่เค็มและกระเทียมดอง	4.85	0.36	มากที่สุด
	โดยรวมด้านจุดหมายของหลักสูตร	4.47	0.58	มาก
	ด้านเนื้อหา			
8	นักเรียนต้องการให้โรงเรียนนำเนื้อหาเรื่อง อาชีพไข่เค็มและกระเทียมดอง มาพัฒนาเป็นหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่นของสถานศึกษา	4.50	0.50	มาก
	โดยรวมด้านเนื้อหา	4.50	0.50	มาก
	ด้านการจัดการเรียนการสอน			
9	นักเรียนต้องการให้ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านอาหารสอนทำไข่เค็มและกระเทียมดอง ให้แก่นักเรียน	4.70	0.46	มากที่สุด
10	นักเรียนต้องการเรียนอาชีพไข่เค็มและกระเทียมดอง โดยใช้สถานที่ฝึกของกลุ่มครูภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.80	0.40	มากที่สุด
11	นักเรียนต้องการเรียนอาชีพไข่เค็มและกระเทียมดอง โดยใช้เครื่องมือ และอุปกรณ์ของกลุ่มครูภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.40	0.73	มาก
12	นักเรียนต้องการเรียนวิชาอาชีพไข่เค็มและกระเทียมดอง ในช่วงเวลาหลังเลิกเรียน	3.75	0.77	มาก

ที่	ประเด็นความต้องการ	ระดับความต้องการ		
		μ	σ	แปลผล
13	นักเรียนต้องการให้โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำไข่เค็มและกระเทียมดอง โดยการปฏิบัติจริง	4.60	0.49	มากที่สุด
	โดยรวมด้านการจัดการเรียนการสอน	4.45	0.57	มาก
	ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร			
14	นักเรียนต้องการให้โรงเรียนจัด หลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่น เรื่องอาชีพไข่เค็มและกระเทียมดอง ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	4.05	0.80	มาก
15	นักเรียนต้องการให้โรงเรียนจัดทำหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่น เรื่อง อาชีพไข่เค็มและกระเทียมดอง ในกลุ่มสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม	3.95	0.74	มาก
16	นักเรียนต้องการให้การเรียนอาชีพไข่เค็มและกระเทียมดอง เป็นวิชาเลือกเรียนตามความสนใจของนักเรียน	4.00	0.77	มาก
17	นักเรียนต้องการให้อาชีพไข่เค็มและกระเทียมดอง เป็นผลงานที่ทำให้โรงเรียนมีชื่อเสียง	4.55	0.67	มากที่สุด
	โดยรวมด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน	4.14	0.75	มาก
18	นักเรียนต้องการให้มีการประเมินผลการเรียน อาชีพไข่เค็มและกระเทียมดอง โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	3.80	0.81	มาก
19	นักเรียนต้องการให้มีการประเมินผลการเรียนอาชีพไข่เค็มและกระเทียมดอง โดยวัดทักษะการปฏิบัติงาน	3.95	0.80	มาก
20	นักเรียนต้องการให้มีการประเมินผลการเรียนอาชีพไข่เค็มและกระเทียมดอง โดยประเมินชิ้นงานไข่เค็มและกระเทียมดอง	4.10	0.77	มาก
	โดยรวมด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน	3.95	0.80	มาก
	โดยรวม	4.32	0.64	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าระดับความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่นเรื่องการพัฒนาไข่เค็มและกระเทียมดอง โรงเรียนบ้านเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ นักเรียนต้องการมีผลงานไข่เค็มและกระเทียมดอง ตามหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่นเรื่องอาชีพไข่เค็มและกระเทียมดอง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.85$) รองลงมา คือ นักเรียนต้องการเรียนอาชีพไข่เค็มและกระเทียมดอง โดยใช้สถานที่ฝึกของกลุ่มครูภูมิปัญญาท้องถิ่น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.80$) นักเรียนต้องการให้โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนอาชีพไข่เค็มและกระเทียมดอง เพื่อส่งเสริมการมีนิสัยรักการทำงาน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.75$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้าย คือ นักเรียนต้องการเรียนวิชาอาชีพไข่เค็มและกระเทียมดองในช่วงเวลาหลังเลิกเรียนอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.75$)

2. ผลการประเมินคุณภาพหลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตร

ตารางที่ 2 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) องค์ประกอบหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่นเรื่องการพัฒนาไข่เค็มและกระเทียมดอง โรงเรียนบ้านเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

ที่	ประเด็นความสอดคล้อง	ค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)	สอดคล้อง
1	สภาพปัญหากับจุดหมายของหลักสูตร	0.67	สอดคล้อง
2	จุดหมายของหลักสูตรเนื้อหาสาระของหลักสูตร	1.00	สอดคล้อง
3	มาตรฐานการเรียนรู้และผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง	1.00	สอดคล้อง
4	จุดหมายของหลักสูตรกับการวัดผลประเมินผล	1.00	สอดคล้อง
5	เนื้อหาของหลักสูตรกับแนวการจัดการเรียนรู้	1.00	สอดคล้อง
6	เนื้อหาของหลักสูตรกับสื่อการเรียนรู้	1.00	สอดคล้อง
7	โครงสร้างของเนื้อหากับเวลาเรียน	1.00	สอดคล้อง
8	กิจกรรมการเรียนรู้กับวิธีการประเมินผล	1.00	สอดคล้อง
9	สื่อการเรียนรู้กับการวัดผลประเมินผล	1.00	สอดคล้อง
10	คำอธิบายรายวิชากับการวัดผลประเมินผล	1.00	สอดคล้อง
โดยรวม		0.97	สอดคล้อง

จากตารางที่ 2 พบว่าผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้อง ของหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่นเรื่องการพัฒนาไข่เค็มและกระเทียมดอง โรงเรียนบ้านเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 องค์ประกอบของหลักสูตรทุกองค์ประกอบมีความสอดคล้องกันโดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องของหลักสูตรโดยรวม 0.97

3. ผลการทดลองใช้หลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่น

3.1 การนำแผนการเรียนรู้เรื่องการพัฒนาไข่เค็มและกระเทียมดองไปใช้กับนักเรียน

การนำหลักสูตรไปใช้กับนักเรียนชั้น ป.2/2 จำนวน 20 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ที่เลือกเรียนเรื่องการพัฒนาไข่เค็มและกระเทียมดอง ผู้วิจัยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหลักสูตรร่วมกับครูภูมิปัญญาท้องถิ่นในโรงเรียนบ้านเวียงแหง หมู่ 4 ถนน แม่จา-เปียงหลวง ตำบล เมืองแหง อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ โดยดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการเรียนรู้จำนวน 5 แผน จำนวน 20 ชั่วโมง

3.2 การประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการจัดการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการพัฒนาไข่เค็มและกระเทียมดอง โรงเรียนบ้านเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยประเมินผลการเรียนของนักเรียน 3 ด้านคือ

- 1) ประเมินทักษะการปฏิบัติงานระหว่างเรียนโดยใช้แบบวัดทักษะการปฏิบัติงาน
- 2) ประเมินผลงานเรื่องการพัฒนาไข่เค็มและกระเทียมดองของนักเรียนโดยใช้แบบประเมินผลงานของนักเรียน
- 3) วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน โดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ

ตารางที่ 3 แสดงผลการเรียนของนักเรียนจากการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่นเรื่องการพัฒนาไข่เค็มและกระเทียมดอง โรงเรียนบ้านเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

การประเมินผลการเรียน	ผลการประเมิน			ระดับคุณภาพ (ดีเยี่ยม ดีมาก)
	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ นักเรียนผ่านเกณฑ์	
1. ทักษะการปฏิบัติงาน	4	3.42	100	ดีเยี่ยม

2. ผลงานทักษะอาชีพ	4	3.59	100	ดีเยี่ยม
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	10	8.13	100	ดีเยี่ยม

จากตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่นเรื่องการพัฒนาไข่เค็มและกระเทียมดอง โรงเรียนบ้านเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านทักษะการปฏิบัติงาน มีคะแนนเฉลี่ย 3.42 นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินคิดเป็นร้อยละ 100 ระดับคุณภาพดีเยี่ยม ด้านผลงานทักษะอาชีพ มีคะแนนเฉลี่ย 3.59 นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินคิดเป็นร้อยละ 100 ระดับคุณภาพดีเยี่ยม และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย 8.13 นักเรียนผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 100 ระดับคุณภาพดีเยี่ยม ตามลำดับ

4. ผลการประเมินผลการใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่นของนักเรียน

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่นเรื่องการพัฒนาไข่เค็มและกระเทียมดอง โรงเรียนบ้านเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

ที่	ประเด็นความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ		
		μ	σ	แปลผล
1	นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการกำหนดจุดประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรเรื่องการพัฒนาไข่เค็มและกระเทียมดอง	3.80	1.08	มาก
2	นักเรียนมีความพึงพอใจต่อเนื้อหาสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรเรื่องการพัฒนาไข่เค็มและกระเทียมดอง	4.25	0.83	มาก
3	นักเรียนมีความพึงพอใจต่อครูภูมิปัญญาท้องถิ่นเรื่องการพัฒนาไข่เค็มและกระเทียมดอง	4.75	0.43	มากที่สุด
4	นักเรียนมีความพึงพอใจต่อวิธีการให้ความรู้ของครูภูมิปัญญาท้องถิ่นเรื่องการพัฒนาไข่เค็มและกระเทียมดอง	4.15	0.79	มากที่สุด
5	นักเรียนมีความพึงพอใจต่อสื่ออุปกรณ์การเรียนตามหลักสูตรเรื่องการพัฒนาไข่เค็มและกระเทียมดอง	4.65	0.65	มาก
6	นักเรียนมีความพึงพอใจต่อเรื่องการพัฒนาไข่เค็มและกระเทียมดอง	4.45	0.74	มาก

ที่	ประเด็นความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ		
		μ	σ	แปลผล
7	นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการกำหนดผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรเรื่องการพัฒนาไข่เค็มและกระเทียมดอง	4.45	0.74	มาก
8	นักเรียนมีความพึงพอใจต่อครูในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในขณะปฏิบัติกิจกรรมเรื่องการพัฒนาไข่เค็มและกระเทียมดอง	4.50	0.50	มาก
9	นักเรียนมีความพึงพอใจต่อทางโรงเรียนที่จัดให้เรียนเรื่องการพัฒนาไข่เค็มและกระเทียมดองในช่วงเวลาหลังเลิกเรียน	4.75	0.43	มากที่สุด
10	นักเรียนมีความพึงพอใจต่อทางโรงเรียนที่กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมเรียนการสอน 2 ชั่วโมงต่อวัน	4.75	0.54	มากที่สุด
11	นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดสรรเงินค่าวัสดุฝึกสำหรับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร	4.40	0.73	มาก
12	นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการอำนวยความสะดวกจากทางโรงเรียน	4.55	0.59	มากที่สุด
13	นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการอำนวยความสะดวกของครูภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.60	0.49	มากที่สุด
14	นักเรียนมีความพึงพอใจต่อทางโรงเรียนที่เปิดโอกาสให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน	4.55	0.67	มากที่สุด
15	นักเรียนมีความพึงพอใจต่อทางโรงเรียนที่นำเอาความรู้เรื่องการพัฒนาไข่เค็มและกระเทียมดอง มาพัฒนาเป็นหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่น	4.35	0.65	มาก
16	นักเรียนมีความพึงพอใจต่อความรู้และทักษะในเรื่องการพัฒนาไข่เค็มและกระเทียมดองที่นักเรียนได้รับจากการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร	4.20	0.75	มาก
17	นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการประเมินผลตามหลักสูตรเรื่องการพัฒนาไข่เค็มและกระเทียมดอง	4.60	0.58	มากที่สุด
18	นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการประเมินผลโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	4.25	0.83	มาก

ที่	ประเด็นความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ		
		μ	σ	แปลผล
19	นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการประเมินผลโดยวัดทักษะการปฏิบัติงาน	4.45	0.74	มาก
20	นักเรียนมีความพึงพอใจต่อผลงานตามหลักสูตรเรื่องการพัฒนาไข่เค็มและกระเทียมดอง	4.70	0.64	มากที่สุด
โดยรวม		4.46	0.67	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่นเรื่องการพัฒนาไข่เค็มและกระเทียมดอง โรงเรียนบ้านเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.46$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อครูภูมิปัญญาท้องถิ่นเรื่องการพัฒนาไข่เค็มและกระเทียมดอง , นักเรียนมีความพึงพอใจต่อทางโรงเรียนที่จัดให้เรียนเรื่องการพัฒนาไข่เค็มและกระเทียมดองในช่วงเวลาหลังเลิกเรียน , นักเรียนมีความพึงพอใจต่อทางโรงเรียนที่กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมเรียนการสอน 2 ชั่วโมงต่อวัน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.75$) รองลงมา คือ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อผลงานตามหลักสูตรเรื่องการพัฒนาไข่เค็มและกระเทียมดอง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.706$) และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อสื่ออุปกรณ์การเรียนตามหลักสูตรเรื่องการพัฒนาไข่เค็มและกระเทียมดอง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.65$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้าย คือ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการกำหนดจุดประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรเรื่องการพัฒนาไข่เค็มและกระเทียมดองอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.80$) นักเรียนได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรมีการแจ้งจุดประสงค์ก่อนการเริ่มจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ชัดเจน และสรุปจุดประสงค์ของการทำกิจกรรมซ้ำอีกครั้งภายหลังหมดชั่วโมงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

อภิปรายผล

การสำรวจความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่น พบว่า ค่าเฉลี่ยความต้องการของผู้ปกครองนักเรียน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/2 และครูภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ปกครองนักเรียนต้องการให้โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำไข่เค็มและกระเทียมดองโดยการปฏิบัติจริง นักเรียนต้องการมีผลงานไข่เค็มและกระเทียมดอง ตามหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อสร้างทักษะ

อาชีพในท้องถิ่นเรื่องอาชีพไข่มุขและกระเทียมดอง ต้องการให้นักเรียนเห็นความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอาชีพไข่มุขและกระเทียมดอง โรงเรียนบ้านเวียงแหง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะ สุตีสวัสดิ์ (2562) ที่ได้ศึกษายุทธศาสตร์การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมอาชีพ และการมีงานทำในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาแนวตะเข็บชายแดนจังหวัดเชียงราย ผลการวิจัย พบว่าสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ คือ เป็นโรงเรียนสร้างโอกาส บูรณาการวิชาการเพื่อส่งเสริมอาชีพ และการมีงานทำสอดคล้องกับท้องถิ่น ยุทธศาสตร์เน้นโครงสร้างหลักสูตรที่พัฒนาเพื่อใช้ในการจัดการ เรียนการสอนมีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพที่สนใจที่ได้จริง เห็นความสำคัญ ของการสร้างอาชีพสุจริต ประเมินทางเลือกในการประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับความรู้ความถนัดและ ความสนใจของตนเอง โดยโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างมีการดำเนินการระดับชั้นเรียนเหมือนกันจัดกิจกรรม ตามสภาพของโรงเรียนและชุมชน เหมาะสมกับงบประมาณ โดยครูผู้สอนมีบทบาทและมีความสำคัญ ต่อ การเรียนการสอน

ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อสร้าง ทักษะอาชีพในท้องถิ่น ด้านความเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก และการตรวจสอบความ สอดคล้องของหลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ทุกประเด็นมีความสอดคล้องกัน ทั้งนี้เนื่องจาก การกำหนดแหล่งเรียนรู้สื่อการเรียนมีความเหมาะสม การกำหนดสื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับ สารการเรียนรู้ และประเด็นหลักสูตรมีความเหมาะสมกับสภาพชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญภา กุลนาค และคณะ (2559) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะอาชีพและการดำรงชีพ สำหรับการ เรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ด้วยกระบวนการเชิงจิตวิทยาเสริมสร้างศักยภาพแห่งตน ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อทักษะอาชีพและการดำรงชีพของนักเรียน ประกอบด้วย ภูมิหลัง เช่น ความสามารถ ของบิดามารดา การตัดสินใจของบิดามารดา การอบรมเลี้ยงดูการทำตามกฎกติกาของสังคม ความ คาดหวัง ของพ่อแม่ ดังนั้นการทำความเข้าใจกับบิดามารดาถือแนวทางการส่งเสริมศักยภาพเด็กตาม สภาพจริง จึงเป็นสิ่งที่สำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่ง และสถานศึกษาเป็นสถานที่ที่สำคัญในการ สร้างแนวทาง ในการพัฒนาทักษะอาชีพและการดำรงชีพของนักเรียนร่วมกับผู้ปกครองและหน่วยงาน ท้องถิ่นต่าง ๆ ควรมีนโยบายในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพนักเรียน/เยาวชนที่ ชัดเจน

ผลการทดลองใช้หลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อสร้างทักษะอาชีพใน ท้องถิ่น โดยประเมินผลการเรียนของนักเรียน 3 ด้านคือ 1) ประเมินทักษะการปฏิบัติงานระหว่าง เรียนโดยใช้แบบวัดทักษะการปฏิบัติงาน 2) ประเมินผลงานเรื่องการพัฒนาไข่มุขและกระเทียมดอง ของนักเรียนโดยใช้แบบประเมินผลงานของนักเรียน 3) วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน โดยใช้ แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ พบว่านักเรียนที่เรียนตาม หลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่น ด้านทักษะการ

ปฏิบัติงาน ด้านผลงานทักษะอาชีพและด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดีเยี่ยมทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทรา แซ่ลิว (2560) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) ในรายวิชาการพัฒนาทักษะการคิดสำหรับเด็กปฐมวัย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้นักศึกษาในรายวิชาการพัฒนาทักษะการคิดสำหรับเด็กปฐมวัย นักศึกษาส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับ A

ผลการประเมินผลการใช้หลักสูตรการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อสร้างทักษะอาชีพในท้องถิ่น พบว่าค่าเฉลี่ยผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครูภูมิปัญญาท้องถิ่นมีความพึงพอใจต่อครูภูมิปัญญาท้องถิ่นเรื่องการพัฒนาไข่เค็มและกระเทียมดอง นักเรียนมีความพึงพอใจต่อครูภูมิปัญญาท้องถิ่นเรื่องการพัฒนาไข่เค็มและกระเทียมดอง ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อทางโรงเรียนที่เปิดโอกาสให้นักเรียน ได้เรียนรู้ตามหลักสูตรเรื่องการพัฒนาไข่เค็มและกระเทียมดอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชฎานิส ช่วยบำรุง(2564) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การถนอมอาหารจากผลไม้ท้องถิ่นจังหวัดระยอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจต่อหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาไข่เค็มและกระเทียมดอง โรงเรียนบ้านเวียงแหง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 พบว่า

- 1.การสำรวจความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรของอำเภอเวียงแหง ผู้บริหารควรระบุในแผนปฏิบัติงานประจำปีโดยกำหนดโครงการหรือกิจกรรมที่มีผู้รับผิดชอบชัดเจนเพื่ออำนวยความสะดวกในการสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชน
- 2.การสร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรของอำเภอเวียงแหง ผู้วิจัย ควรให้ปราชญ์ชาวบ้านหรือครูภูมิปัญญามีบทบาทหลักในการเสนอหรือกำหนดเนื้อหาของหลักสูตรท้องถิ่น
3. การทดลองใช้หลักสูตร ผู้วิจัยควรเพิ่มแบบประเมินที่เน้นการประเมินด้านทักษะกระบวนการให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น
- 4.การประเมินผลการใช้หลักสูตรควรเพิ่มครูวิชาการหรือหัวหน้ากลุ่มสาระที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ประเมิน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับอัตลักษณ์ของสถานศึกษา หรือเอกลักษณ์ของท้องถิ่น เพื่อดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นในด้านต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่อตัวผู้เรียน โดย

ได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง แหล่งเรียนรู้ในชุมชน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบูรณาการ
กิจกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรท้องถิ่น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- จันทร์หา แซ่ลิว. (2560). **การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (ACTIVE LEARNING) ในรายวิชาการพัฒนาทักษะการคิดสำหรับเด็กปฐมวัย**. งานวิจัยคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ชฎานิศ ช่วยบำรุง. (2564). **การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเรื่อง การถนอมอาหารจากผลไม้ท้องถิ่น จังหวัดระยอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ปิย สุทธิสุตตี. (2562). **ยุทธศาสตร์การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมอาชีพ และการมีงานทำในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาแนวตะเข็บชายแดนจังหวัดเชียงราย**. วารสารมหาจุฬานาครพรรณ์, 6(8), 59 -69.
- _____. (2565). **แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา 2565**. เชียงใหม่ : โรงเรียนบ้านเวียงแหง, 2565.
- เพ็ญภา กุลนาคถล และคณะ. (2559). **การพัฒนาทักษะอาชีพและการดำรงชีพ สำหรับการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ด้วยกระบวนการเชิงจิตวิทยาเสริมสร้างศักยภาพแห่งตน**. มหาวิทยาลัยบูรพา.